

Huyện ở Lý Sơn, tỉnh Quảng Ngãi nằm cách đất liền khoảng chừng 30 km về phía biển Đông, nơi mà một công viên đá chôn cất mang cùng tên đang dần dần xây dựng, nơi mà các đụn đá đã dần dần hình thành từ sự phun trào núi lửa biển hàng triệu năm trước nên cảnh quan môi trường hùng vĩ và đa dạng các hệ sinh thái biển, giàu có nguồn cá và thủy sinh. Nơi mà bà con người dân chúng ta sinh sống hàng ngày với biển cả và các hòn đảo nổi tiếng, cùng chung tay bảo vệ chủ quyền của đất nước, và ngày nay du khách đã dần dần thăm và du lịch đã bắt đầu, tuy nhiên trong những năm qua, những giá trị văn hóa và những cảnh đẹp của quê hương quê nhà. Vì vậy nên để những giá trị văn hóa, tài sản của quê hương cho phát triển du lịch và để phát triển, ngoài những gì thiên nhiên, văn hóa, các nguồn tài nguyên trong biển, biển và môi trường, xã hội rác thải, hệ thống thoát nước du lịch sinh thái cũng cần được phân tích, theo dõi. Thông qua việc mô tả hiện trạng sự suy thoái tài nguyên môi trường để đưa ra phân tích nguồn lực của quê hương, báo cáo đã kể những các giá trị pháp luật và phát triển tiềm năng phát triển và thi triển sinh kế người dân, phát triển du lịch sinh thái Lý Sơn, Quảng Ngãi.

1. Nhu cầu bảo vệ biển

Mặc dù, Lý Sơn, Quảng Ngãi đã thành lập được khu bảo tồn biển, đã có thời gian tiếp cận các hoạt động cùng với nhu cầu bảo vệ biển tài nguyên biển để bảo vệ là các rạn san hô và hệ sinh thái biển. Tuy nhiên trong thời gian qua, Lý Sơn chưa có kế hoạch các dịch vụ hệ sinh thái mang lại cho con người, như chất lượng nguồn nước, điều hòa khí hậu, vùng giải trí, nghỉ ngơi, nuôi con non, chăm sóc sức khỏe, bãi biển, duy trì nguồn lợi, theo cảnh quan. Lý Sơn cũng chưa có kế hoạch cung cấp thông tin qua các hệ sinh thái, như các rạn san hô, thảm cỏ biển, bãi biển, hoặc liên kết đến rừng ngập mặn tại vùng cửa sông, rừng phòng hộ ven biển. Trong khi các hệ sinh thái là nền tảng của sự hình thành các chức năng dịch vụ hệ sinh thái và là tiền đề của các lợi ích mà hệ sinh thái mang lại cho con người. Một khi các hệ sinh thái bị phá vỡ thì phải mất hàng chục hoặc trăm năm mới có thể phục hồi, đôi khi mất vĩnh viễn như rừng ngập mặn biển san hô, rạn san hô chết, bãi biển làm nơi chôn rác thải. Hiện nay các hệ sinh thái và sức khỏe hệ sinh thái như rạn san hô, thảm cỏ biển, bãi biển tại Lý Sơn hoặc rừng ngập mặn tại vùng cửa sông trong đất liền đã và đang bị suy giảm, tiềm năng. Lý Sơn có thể nhận thấy điều này một cách dễ dàng qua quan sát, qua các kết quả nghiên cứu, đánh giá chất lượng môi trường và đa dạng sinh học. Vì vậy không phải là quá muộn mà cũng không phải là quá sớm để theo dõi và có giải pháp hành động vì sự phát triển và sự bền vững tài nguyên và môi trường tại Lý Sơn; tuy nhiên cũng sẽ là quá trễ nếu Lý Sơn không hành động ngay vì các tác động bao giờ cũng mang tính tích lũy, thông qua các sốc (shock) và những căng thẳng biển (stress). Một hệ sinh thái khỏe mạnh thông thường thì hiển nhiên rõ 4 chức năng của biển bao gồm chức năng hệ thống, cung cấp, điều hòa và duy trì các giá trị văn hóa. Trên các chức năng này, các hệ sinh thái cung cấp các dịch vụ sinh thái và thông qua đó, con người dần dần nhận được các lợi ích từ thiên nhiên mang lại phần lớn cho đời sống của mình. Trong quá trình phát triển, con người xúc tiến các hoạt động kinh tế xã hội và vì không ít các hình thức khai thác, sử dụng các lợi ích thiên nhiên đó đáp ứng nhu cầu sống hàng ngày. Và cũng chính vì chức

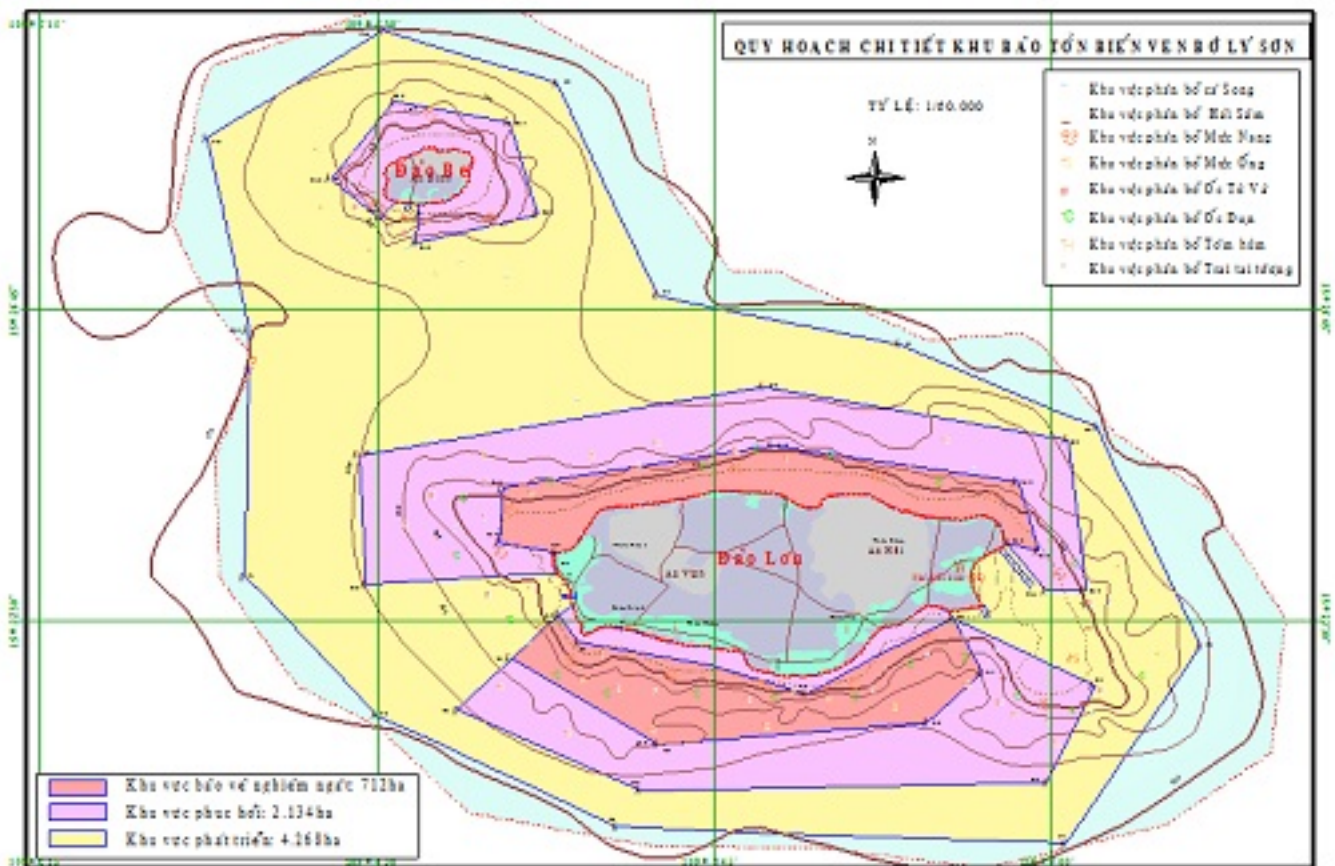
tập trung khai thác các lợi thế, thiêu ưu thế tự nhiên, nên con người đã và đang ngày càng làm tổn thương các nguồn tài nguyên, mà đáng lý ra chúng ta được và sẽ được hưởng lợi nhân rộng nhiều.

Hình 1: Khu Bảo tồn biển Lý Sơn, Quảng Ngãi được thành lập

Vì vậy chúng ta cần phải có một cách tiếp cận phù hợp, ứng xử một cách văn minh với thiên nhiên. Một trong những hướng đó là đã đến lúc con người phải hợp tác lại, cùng đồng hành trong quản lý và bảo vệ thiên nhiên. Để đảm bảo cho phát triển bền vững tại Lý Sơn, sẽ cần các hệ sinh thái được trồng tại vùng này bao gồm rừng san hô, thảm cỏ biển, bãi biển, hồ nước ngọt, rừng phòng hộ ven biển trong đất liền, vùng cửa sông cần phải được quan tâm theo hướng hành động cụ thể việc xây dựng khu bảo tồn biển bảo vệ hệ sinh thái rừng san hô,

học báo, báo n rừng ng p m n trong đ t li n. Phần này chúng ta cần nhanh chóng ph c h i i nh ng ki n th c, kinh nghi m, phong trào mà Lý Sơn đã t ng đ c h tr , phát đ ng và ti n hành trong th i gian tr c đ y. Vì v y, Lý Sơn cần chú ý di s n thiên nhiên bao g m di s n đ a ch t núi l a bi n, r n san hô, th m c bi n, c nh quan môi tr ng, tài nguyên văn ph i đ c tuy t đ i báo, gìn gi . Sinh k c a ng i dân đ a ph ng bao g m đánh b t th y s n và nông nghi p ph i đ c duy trì và phát tri n, tuy nhiên theo h ng thân thi n v i môi tr ng, báo t n h sinh thái. Đ h tr cho công tác báo t n, các đ ch v công t i Lý Sơn cần ph i đ c tăng c ng bao g m: Giáo d c báo môi tr ng và tài nguyên thiên nhiên; Nâng cao năng l c c ng đ ng trong xây đ ng và phát tri n sinh k phù h p v i báo t n; Tu n tra giám sát vi ph m khai thác và s đ ng không h p lý tài nguyên thiên nhiên và môi tr ng; C u n n, c u h ; Nghiên c u đ ng ti n b khoa h c công ngh ph c v phát tri n b n v ng; Giám sát s c kh e h sinh thái; Thu gom, x lý ch t th i sinh ho t trong c ng đ ng; H ng đ n, xây đ ng và phát tri n s n ph m và đ ch v du l ch sinh thái...

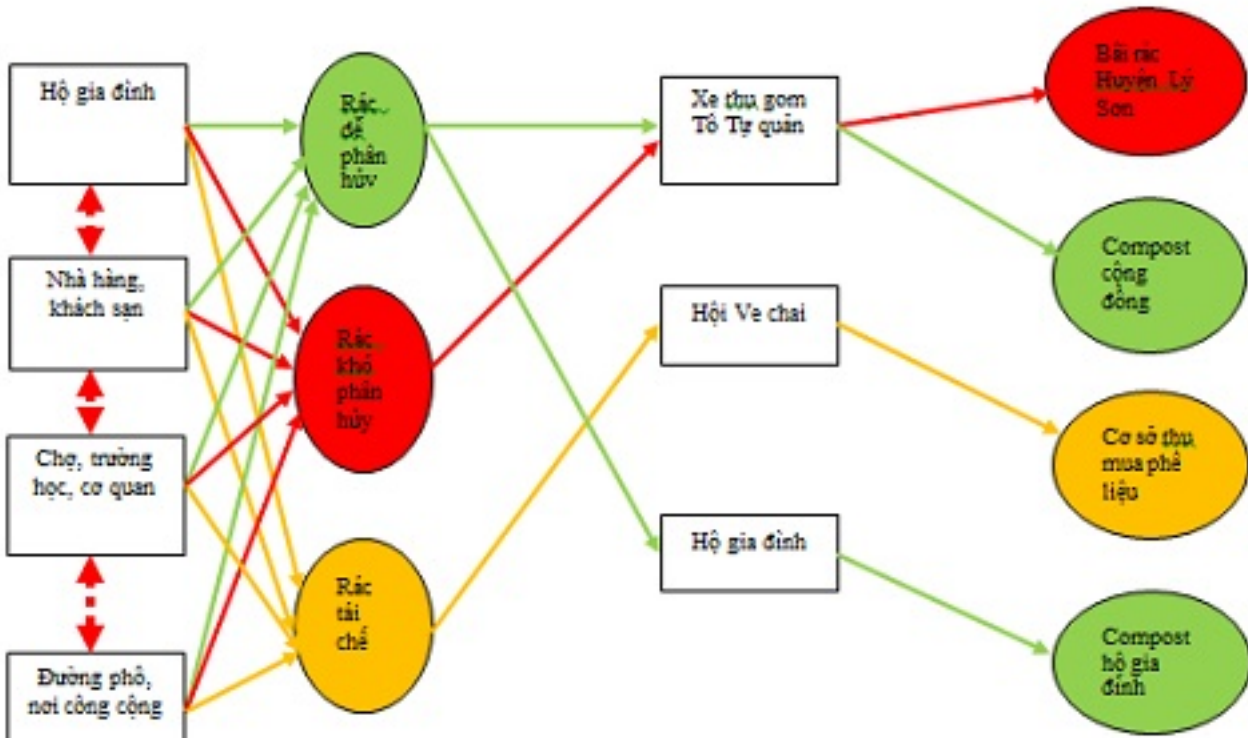
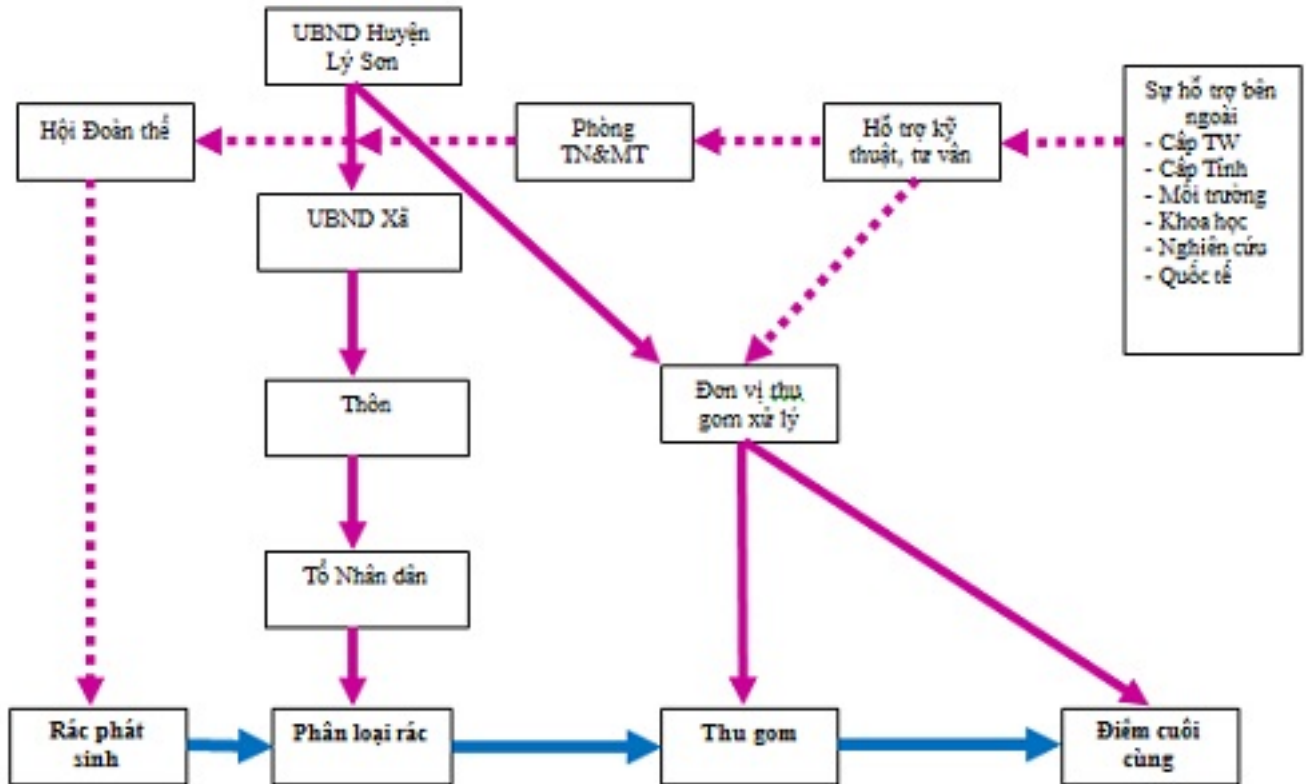
Hình 2: Quy hoạch Khu Báo t n bi n Lý Sơn

2. Bảo vệ môi trường, xử lý rác thải

Bảo vệ môi trường, xử lý rác thải là Lý Sơn cần phải đặc biệt quan tâm và tiến hành các hoạt động ưu tiên một cách mạnh mẽ nhằm tạo điều kiện cho phát triển kinh tế xã hội, sức khỏe cộng đồng và địa phương. Bảo vệ môi trường và xử lý rác thải là Lý Sơn có thể thực hiện theo những sau:

Hình 3: Sơ đồ phân loại rác tại nguồn

Hiện tại mô hình kinh tế trên lý thuyết thì sinh hoạt kỹ nghệ tại Lý Sơn

↔ : quan hệ giữa các nhóm nguồn phát sinh rác thải sinh hoạt

➔ : quan hệ chi đạo

⋯➔ : quan hệ hợp tác

➔ : con đường đi của rác thải sinh hoạt tại Lý Sơn

➔ : rác dễ phân hủy

➔ : rác tái chế (rác ve chai)

➔ : rác khó phân hủy

